

Alkard
17-03

Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

Aan de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Directoraat-generaal Natuur
en Visserij
Cluster Soorten

Auteur

Datum aangemaakt
02-03-2026

Kenmerk
DGNV-S / 104431467
RT-0000133593

Kopie aan

Bijlage(n)
3

nota

TER BESLISSING

Reactie op Commissieverzoek n.a.v. oproep van
Stichting DierenLot

Parafenroute

[Redacted signature area]

Aanleiding

De vaste commissie voor Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur heeft een brief ontvangen van Stichting DierenLot d.d. 19 januari 2026 over het borgen van een werkbare en dierwaardige aanpak van invasieve exoten voor dierenhulpverleners. In de procedurevergadering van 4 februari 2026 heeft de commissie besloten graag een reactie van u op deze brief te ontvangen.

Geadviseerd besluit

U kunt de antwoordbrief ondertekenen.

Kernpunten

- Stichting DierenLot kaart in deze brief de juridische obstakels en ethische dilemma's aan die opvangcentra onder meer ervaren bij de opvang van invasieve exoten. Er wordt gepleit voor werkbare oplossingen voor opvang van invasieve exoten in nood.
- In verband met de kabinetswisseling en het voorjaarsreces is de beantwoordingstermijn licht overschreden.
- In de antwoordbrief geeft u aan dat invasieve exoten, zoals de nijlgans en de lettersierschildpad, weliswaar (met vergunning) mogen worden opgevangen, maar dat het verboden is om de dieren na herstel weer in het wild uit te zetten.
- Een generieke gedoogconstructie of structurele uitzondering voor het uitzetten van opgevangen en herstelde invasieve exoten is niet mogelijk en niet wenselijk, omdat dit in strijd is met Europese wetgeving en niet bijdraagt aan de doelstelling van populatiereductie.

Toelichting

- Sinds 1 januari 2015 is in de Europese Unie EU-verordening 1143/2014 van kracht. Deze verordening heeft als doel de nadelige gevolgen voor de biodiversiteit en voor ecosysteemdiensten van zowel de opzettelijke als

Ontvangen BPZ

onopzettelijke introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten te voorkomen, tot een minimum te beperken.

- De nijlgans en de lettersierschildpad staan op de Unielijst van invasieve exoten (EU-verordening 1143/2014). Soorten die op de Unielijst staan, veroorzaken aantoonbare schade voor de lokale biodiversiteit en mogen onder andere niet meer worden verhandeld of gehouden binnen de EU-lidstaten. Lidstaten hebben de verplichting om populaties van deze soorten in de natuur op te sporen en te verwijderen of, indien dat niet mogelijk is, te beheren op een manier die de verspreiding en de schade zoveel mogelijk voorkomt.
- Langdurige opvang is veelal niet haalbaar en niet geschikt voor grote aantallen wilde invasieve exotische dieren.
- Opvangcentra zijn niet verplicht om invasieve exoten op te vangen. Nijlganzen en andere invasieve soorten mogen worden geëuthanaseerd.
- De overheid is niet verantwoordelijk voor het verstrekken van middelen voor permanente opvang van invasieve exoten.
- Dierenwelzijn is een integraal uitgangspunt binnen de Wet dieren, de Omgevingswet en de uitvoering van het exotenbeleid.
- Er vindt regelmatig overleg plaats met vertegenwoordigers van dierenambulances en wildopvangcentra over de uitvoerbaarheid van het beleid. Deze betrokkenheid wordt voortgezet bij de verdere implementatie van het Landelijk aanvalsplan invasieve exoten
- Het landelijk aanvalsplan invasieve exoten, gepubliceerd begin dit jaar, beschrijft de huidige organisatie van de aanpak, de maatregelen om deze te versterken, de financiële consequenties, en legt de focus op preventie en vroege eliminatie om te voorkomen dat invasieve exoten Nederland binnenkomen, zich vestigen of verder verspreiden.
- In het aanvalsplan zijn landelijke afspraken opgenomen tussen LVVN en provincies over prioritering en de aanpak van invasieve exoten, waaronder nijlganzen en lettersierschildpadden.
- De doelstelling voor nijlganzen is een jaarlijkse populatiereductie van 10%, zoals afgesproken met de provincies. Met provincies is afgesproken dat zij het gesprek aangaan met wildopvangcentra die open staan voor de overdracht van gevonden nijlganzen, om deze in opdracht van de provincie door deskundigen te laten doden.
- Lettersierschildpadden kunnen zich momenteel niet voortplanten in Nederland, maar er zijn grote aantallen aanwezig. Vanuit het exotenbeleid van LVVN en de provincies is geen financiering voor de opvang van lettersierschildpadden en andere invasieve exoten beschikbaar.
- Volgens de nationale wetgeving (artikel 11.61, Besluit activiteiten leefomgeving) geldt een uitzetverbod voor dieren zonder omgevingsvergunning.
- In april 2025 is een eerdere brief (de genoemde *positionpaper*) van de spreekbuis voor wildopvang en dierenambulances aan de commissie verstuurd (kenmerk 2025Z04777/2025D12991) en door uw voorganger beantwoord, waarin vergelijkbare standpunten werden gepresenteerd en dilemma's werden geschetst.